

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **L. H.**
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2020, č. j. JMK 9791/2020, sp. zn. S-JMK 160670/2019/OD/Ša,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Správní orgány shledaly žalobce vinným ze spáchání přestupku překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci. Podle žalobce správní orgány dostatečně neprokázaly, že se přestupku dopustil. Krajský soud tedy musel posoudit, zda je toto tvrzení žalobce důvodné.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Dne 10. 9. 2018 v 22:59 na Jihlavské ulici v Brně změřila policejní hlídka radarem vozidlo, které jelo rychlostí 81 km/h. Na měřeném místě je nejvyšší povolená rychlost 50 km/h. Policejní hlídka vozidlo ve 23:00 zastavila. Řidičem byl žalobce.

Ve vozidle se nenacházely žádné další osoby. Policejní hlídka žalobci sdělila, že spáchal přestupek. Žalobce jej však neuznal.

3. Během přestupkového řízení žalobce namítal, že vozidlo v době měření vůbec neřídil. Policejní hlídka byla v relativně velké vzdálenosti za vozidlem. Mezi změřením a zastavením vozidlo zajelo za dva rohy. Následně zastavilo v nepřehledném místě. Na vystoupení či nastoupení osob měla posádka vozidla desítky sekund. Policejní hlídka objektivně tedy nemůže vědět, kdo vozidlo v době měření řídil.
4. Ve věci na návrh žalobce proběhlo ústní jednání. Magistrát města Brna („magistrát“) vyslechl jednoho z členů policejní hlídky („strážník“). Ten si spontánně podrobnosti k události nevybavoval. Magistrát mu tedy přestřel události zapsané v úředním záznamu. Strážník potvrdil, že v danou dobu byl součástí hlídky, která prováděla měření na Jihlavské ulici. Dále potvrdil, že ve 22:59 změřili vozidlo. Na základě pohledu na mapu uvedl, že vozidlo zřejmě zastavili na parkovišti, které se nachází za odbočkou na ulici Dlouhá. Nejprve uvedl, že vozidlo bylo pravděpodobně celou dobu v dohledu. Poté řekl, že si myslí, že vozidlo neztratili z dohledu. Vyloučil, že by se posádka vozidla vyměnila. Policejní hlídka jela za vozidlem a vozidlo viděla. Vzhledem k času a večerním hodinám nebylo možné, aby policejní hlídka ztratila vozidlo z dohledu na tak rovném úseku. Jednalo se o standardní jízdu za vozidlem, které se nesnaží ujet.
5. Rozhodnutím ze dne 10. 10. 2019, č. j. ODSČ-74259/18-29, magistrát shledal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 362/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Magistrát žalobci uložil pokutu ve výši 2 500 Kč. Uvedl, že k výměně řidiče od změření rychlosti po zastavení vozidla nemohlo dojít. Vozidlo bylo stále v pohybu a v dohledu zasahující policejní hlídky. Z webové stránky *mapy.cz* magistrát zjistil, že od místa změření do místa zastavení se vozidlo pohybovalo na přehledném úseku ulice Jihlavská. Ten je dlouhý 790 metrů. Nemohlo dojít k výměně řidiče, aniž by si toho policejní hlídka nevšimla. Na kamerovém záznamu je vidět, že obviněný byl v okamžiku kontroly ve vozidle sám a seděl na místě řidiče. Z prohlášení žalobce že neřídil, vyplývá předpoklad, že řídila jiná osoba, která po zastavení vozidlo opustila, a na místo řidiče usedl žalobce. Vozidlo žalobce neujíždělo, nevzdalovalo se tedy od vozidla policejní hlídky. Policejní hlídka měla situaci pod kontrolou.
6. Jízda po trase dlouhé 790 metrů trvá 56,88 sekundy, při rychlosti 50 km/h a 33,55 sekundy při rychlosti 80 km/h. Z podkladů ve spise magistrát zjistil, že změření rychlosti proběhlo v čase 22:59:21. Kamerový záznam kontroly řidiče vozidla začíná v čase 23:00:33. Vozidlo žalobce projelo trasu od místa změření do místa zastavení za méně než 72 sekund. Kamerový záznam začíná až momentě, kdy strážník vystoupil z policejního vozidla a přichází k vozidlu žalobce. Takto krátká doba vylučuje možnost, že by se vozidlo obviněného ztratilo z dohledu policejní hlídky. Jelo po rovném úseku, na jehož konci odbočilo na přehledné křižovatce (přičemž nutně snížilo rychlost). Následně zastavilo, tedy již nezvyšovalo rychlost jízdy. Obviněný byl ve vozidle sám. Na místě nebyla další osoba. Za těchto podmínek strážníci nemohli ztratit kontrolu vozidla na tak dlouhou dobu, aby údajný jiný řidič vystoupil a vzdalil se z místa a žalobce následně zaujal jeho místo.

Místo zastavení bylo velmi přehledné. Nic nezakrývalo výhled z křižovatky až na místo, kde zastavilo vozidlo.

7. Proti rozhodnutí magistrátu podal žalobce odvolání. Uvedl, že výpověď strážníka má nulovou vypovídací hodnotu. Strážník uvedl, že si situaci nepamatuje. Nevěděl, kdy a kde k situaci došlo. Nevzpomněl si ani po návodných otázkách magistrátu. Nevěděl, kde vozidlo zastavilo. Nebyl schopný říct, kdo řídil. Podle žalobce nemá relevanci, že z křižovatky je vidět na místo zastavení. Vozidlo policejní hlídky mohlo být v době zastavení kdekoli mezi místem změření a místem zastavení. Ne nutně v křižovatce. Žalobce dále uvádí, že je možné, aby během 72 sekund na místo řidiče usedl někdo jiný. Samotný předpoklad, že mezi změřením rychlosti a zastavením uplynulo 72 sekund, nemá důkazní oporu. Tento čas stojí na rozdílu v čase mezi radarem a kamerou. Kamera ale jistě nemá certifikaci pro měření času. Není dostatečně přesná. A není důvod se domnívat, že měla nastavený stejný čas jako radar. Ze záznamu nevyplývá, že na místě nebyla další osoba.
8. Rozhodnutím ze dne 20. 1. 2020, č. j. JMK 9791/2020 („napadené rozhodnutí“), žalovaný odvolání žalobce zamítl. Strážník si sice nevybavil podrobnosti jednání žalobce, ale vyloučil, že by se posádka vozidla vyměnila. Policejní hlídka jela za vozidlem a viděla ho. Strážník navíc uvedl, že vzhledem k nočním hodinám není možné, aby vozidlo ztratili z dohledu na tak rovném úseku.
9. Žalobce svá tvrzení o výměně osob ve vozidle nepodepřel ničím dalším. Neidentifikoval osobu, která se přestupku dopustila. Nemůže se tedy spoléhat na to, že neprokazatelné tvrzení spojené s hypotetickou možností pravdivosti a následnou pasivní rezistencí založí dostatečnou pochybnost, která by vedla ke zbavení se obvinění ze spáchání přestupku. Magistrát shromáždil dostatečné důkazy k prokázání viny žalobce. Z podkladů pro rozhodnutí vyplývá, že k zastavení vozidla došlo v souvislosti se silniční kontrolou. Policejní hlídka mohla na jistý časový úsek vozidlo ztratit z dohledu po odbočení doprava a následně na parkoviště. V té době se ale na uvedeném místě nacházela právě za účelem odhalování rychlosti. Byla připravena vozidlo sledovat. Daný časový úsek je tedy bezvýznamný ve vztahu k možnosti výměny řidiče po zastavení vozidla. K zastavení vozidla došlo v blízkém okolí stanoviště policejní hlídky. Časový úsek od změření vozidla po ztotožnění řidiče zastaveného vozidla musel být nutně poměrně krátký.
10. Pokud by žalobce nebyl řidičem vozidla, jistě by tuto skutečnost prezentoval již při zastavení. Podle žalovaného se jedná o zcela účelové tvrzení. Žalobce ani neuvedl verzi toho, proč a jak došlo k výměně řidiče a kdo tedy řídil. Žalobce nemá povinnost uvést všechny námitky či důkazy v určitém stadiu řízení. Při jejich pozdním uplatnění je ale třeba tyto důkazy a námitky vážit z hlediska jejich pravděpodobnosti. Věrohodnost tvrzení žalobce snižuje skutečnost, že logice svědčí, aby dané tvrzení uvedl přímo při projednávání přestupku na místě silniční kontroly. To ale neučinil.
11. Žalovaný se vyjádřil i k věrohodnosti výpovědi strážníka. Strážník vykonával svou služební činnost. Jeho případný zásah do základních práv a svobod žalobce nesmí překročit míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním úkonem. Žádné osobě v důsledku jeho postupu také nesmí vzniknout bezdůvodná újma.

Objasněný průběh dopravní kontroly nenaznačuje, že by proběhla nestandardně. Neukázal zaujatost strážníka vůči žalobci. K tomu žalovaný odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114.

II. Žaloba, vyjádření žalovaného a replika žalobce

12. Žalobce namítá, že vozidlo neřídil. Mezi změřením rychlosti a zastavením vozidla, zmizelo vozidlo z dohledu strážníků na dostatečně dlouhou dobu k výměně osoby na místě řidiče. Toho žalobce společně s řidičem využili s cílem způsobit správnímu orgánu důkazní nouzi. Neexistují jakékoliv důkazy o tom, že v okamžiku měření řídil žalobce.
13. Žalobce zpochybnil výpověď strážníka, který změřil rychlost vozidla. Strážník při ústním jednání jednoznačně prohlásil, že si na událost nepamatuje. Nevybavil si místo, vozidlo ani osobu řidiče. Nevěděl, o jaké události se mluví. Magistrát strážníkovi během ústního jednání podsouval různé skutečnosti. Na základě těch si pak domýšlel, někdy i chybně, jak k událostem došlo a jaké odpovědi po něm chce správní orgán. Žalobce navrhuje, aby soud provedl důkaz záznamem z ústního jednání. Žalovaný žalobce označil za řidiče pouze na základě o ničem nevypovídající výpovědi strážníka. Magistrát se nijak nesnažil zjistit totožnost řidiče. Během celého řízení ani jednou nepadla otázka, kdo vlastně řídil. Skutečnost, že žalobce strážníkům na místě nesdělil, že vozidlo neřídil, nemůže jít k jeho tíži.
14. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že žalobce vznáší téměř identické námitky, jaké vznesl v odvolání.
15. V replice žalobce uvedl, že žalovaný se nevypořádal se všemi námitkami. Ze žádného záznamu ani z výpovědi strážníka nelze usuzovat, že žalobce vozidlo řídil.

III. Posouzení věci krajským soudem

16. Žaloba je přípustná. Včas ji podala oprávněná osoba. Žalovaný i žalobce souhlasili s rozhodnutím o věci bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s“).
17. Žaloba *není důvodná*.
18. Žalobce zpochybnil věrohodnost výpovědi člena policejní hlídky. Lze přisvědčit tomu, že si strážník celou událost spontánně nepamatoval. Krajský soud ale bere v potaz závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013-27. Podle něj je při hodnocení důkazů v přestupkových řízeních třeba - s ohledem na čl. 6 Evropské úmluvy o lidských právech - ve prospěch obviněného aplikovat zásady práva trestního. Při tom ale nelze zcela odhlížet od reálných omezení lidské paměti. K vyslechnutí člena policejní hlídky došlo až téměř 10 měsíců po spáchání přestupku. Z případných mezer v jeho výpovědi tedy nelze automaticky dojít k závěru, že jeho výpověď je nevěrohodná.
19. Krajský soud jinak nemá důvod o obsahu výpovědi policisty pochybovat. Judikatura Nejvyššího správního soudu ustáleně vychází z názoru, že „[p]olicistu lze obecně považovat za nestranného a věrohodného svědka, neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného. Je tomu tak proto, že policista zásadně nemá na

věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonává jen svoji služební povinnost, při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem. (...) O případy, v nichž je možné pochybovat o věrohodnosti či nestrannosti policisty v pozici svědka, půjde zejména tehdy, pokud jsou ve výpovědích policistů rozpory, je-li hodnoceno jednání obtížně pozorovatelné pouhým okem, existují-li důkazy svědčící o zaujatosti policistů vůči osobě obviněného, pokud je policista hodnocen či odměňován podle toho, s jakou úspěšností se mu daří dosahovat postihu jednotlivců za přestupky, nebo v případě šikanózního postupu policistů, který spočívá v provádění přehnaně horlivé a rozsáhlé kontroly, aniž by k tomu byl rozumný důvod“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 126/2015-42).

20. Krajský soud ví o nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16, kde Ústavní soud shledal, že „v demokratickém právním státě, v němž jsou si všichni lidé rovni, nelze obecně bez dalšího přikládat vyšší váhu výpovědím policistů jako příslušníků mocenských složek oproti výpovědím jednotlivců, vůči nimž jsou policejní či jiné státní pravomoci vykonávány“. To ovšem neodporuje výše shrnuté judikatuře Nejvyššího správního soudu, podle níž lze obecně policistu považovat za nestranného svědka (tj. nikoliv nutně věrohodnějšího), neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007-114). Plyne to ze skutečnosti, že policisté jsou úředními osobami a nemají za normálních okolností na výsledku přestupkového řízení zájem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63). Posouzení věrohodnosti výpovědi policistů je ovšem součástí hodnocení důkazů v každém konkrétním případě. Je při něm třeba vzít v úvahu všechny okolnosti případu, aniž by se automaticky výpovědím policistů přiznávala větší věrohodnost než výpovědím jiných svědků.
21. Oproti tomu je přirozené, že osoba, které hrozí postih za přestupek, není ve své věci nestranná a je u ní pochopitelné, bude-li tvrdit pouze takové skutečnosti, které jsou jí ku prospěchu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2013, č. j. 9 As 139/2012-30). To je v této věci případ žalobce, jehož počínání v očích krajského soudu ovládal zájem na zpochybnění skutkového stavu. Jeho tvrzení o jiném řidiči vozidla ovšem krajský soud ve shodě se správními orgány nepovažuje za důvěryhodná a možná. Proto nad jeho výpovědi jednoznačně převážila výpověď strážníka, v jehož případě nejde o některou z výše popsanych situací, ve kterých lze pochybovat o věrohodnosti či nestrannosti policisty v pozici svědka (viz bod 20 výše). Nelze hovořit ani o jeho zaujatosti vůči žalobci, která se při kontrole nijak neprojevila.
22. Není navíc pravdou, že žalobce byl shledán vinným pouze na základě výpovědi strážníka. Výpověď strážníka podporují i další zjištění správních orgánů. Policejní hlídka byla připravena vozidlo sledovat a zastavila ho blízko jejího stanoviště. Jednalo se o krátkou cestu. Čas mezi změřením a zastavením vozidla, tedy musel být opravdu zanedbatelný. Ze záznamu z webové stránky *mapy.cz* vyplývá, že cesta trvá jednu minutu. To odpovídá rozdílu času změřením (22:59) a času zastavení (23:00). Podpůrně lze rovněž odkázat na úřední záznam o podezření ze spáchání

přestupku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014-70), kde se rovněž uvádí, že radar vozidlo změřil ve 22:59 a policejní hlídka vozidlo zastavila ve 23:00. Cesta byla zároveň přehledná.

23. Nebylo tedy možné, aby se v časovém úseku od změření do zastavení vozidla, žalobce vyměnil s jinou osobou. Za velmi krátký čas by musel nejen dojet na parkoviště, ale také se přemístit na místo řidiče. To všechno by musel provést, aniž by si toho všimla policejní hlídka, která jela za ním. Druhé osobě by se mezitím muselo podařit vzdálit dostatečně daleko, aby ji policejní hlídka nezahledla. Podle kamerového záznamu totiž žalobce seděl v autě sám. Žalobce nepředložil žádné důkazy týkající se údajné výměny řidičů a ani nevysvětlil, jak měla proběhnout. Podle Nejvyššího správního soudu přitom „[o]bviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy. (...) Tvrdí-li ale obviněný určité skutečnosti, které jsou podle obecných zkušenostních pravidel krajně nepravděpodobné, nenabízí k nim žádný rozumný důkaz a ani správní orgán takový důkaz není s to opatřit, lze dospět na základě toho, jak se věci obvykle dějí, k závěru o nevěrohodnosti takových tvrzení“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68).
24. Žalobce navíc uvedl, že vozidlo neřídil až v rámci správního řízení. Tuto skutečnost ale mohl uplatnit už při zastavení vozidla. To by byla přirozená reakce osoby, kterou zrovna zastavila policejní hlídka a obvinila ji ze spáchání přestupku. Žalobce tuto povinnost sice neměl. Nicméně pozdější uvedení této skutečnosti působí jako obstrukční a účelová námitka (k tomu podobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013-60, bod 37).
25. Co se týče navrženého důkazu (záznam z ústního jednání), krajský soud jeho provedení pokládá za nadbytečné. Správní orgány dostatečně vysvětlily, na základě různých podkladů pro rozhodnutí (ne pouze na základě výpovědi strážníka), proč nebylo možné, aby se žalobce vystřídal jako řidič s jinou osobou (viz body 5-6 a 8-10).
26. Krajský soud proto shledal, že spisový materiál obsahuje dostatek podkladů, ze kterých plyne bezpečný závěr o spáchání přestupku, který správní orgány kladly žalobci za vinu. Jeho žalobní námitky jsou proto nedůvodné.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

27. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

To neplatí, pokud má stěžovatel vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. listopadu 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce